

ת"פ 41615/05/21 - מדינת ישראל נגד ראמי שחאדה

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 41615-05-21 מדינת ישראל נ' שחאדה

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

נגד

הנאשם

ראמי שחאדה

ע"י ב"כ עוה"ד מאהר תלחמי מטעם הסניגוריה

הציבורית

גזר דין

כתב האישום -

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של התפרעות - עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 274 (1) לחוק העונשין.

להלן העובדות שנקבעו בהכרעת הדין:

אירועי כתב האישום התרחשו בעיצומה של מערכה צבאית בין מדינת ישראל לארגון החמאס ברצועת עזה, אשר כונתה "מבצע שומר החומות". במהלך השעות והימים שקדמו לאירועים בכתב האישום, הייתה נתונה האוכלוסייה האזרחית במדינת ישראל תחת מתקפה של מאות רקטות. בה בעת, התעורר גל של הפרות סדר והתפרעויות אלימות ברחבי הארץ, על רקע לאומני-גזעני, שכלל תקיפות כלפי כוחות המשטרה והביטחון, וכלפי אזרחים יהודים וערבים.

בתאריך 13/5/21 בשעה 22:00 לערך, התקהלו באזור חוצות שפרעם, שבשפרעם, עשרות אנשים, חלקם רעולי פנים, וזאת מבלי שקיבלו אישור או רישיון לכך ממשטרת ישראל.

המשתתפים בהתקהלות חסמו כביש במקום, השוטרים קראו להם להתפזר, אך המשתתפים לא שעו לקריאתם, יידו אבנים וירו זיקוקים לעבר השוטרים, תוך כדי שקראו בקריאות, בין היתר, "אללה אכבר", "נפדכ יא אקצא", וכן, קיללו את השוטרים, והכל תוך הפרת השלום והסדר הציבורי, באופן שיש בו להטיל אימה על הציבור.

השוטרים, בהם קצין המשטרה, כמאל פארס, החלו לאגף את המתפרעים, בהם הנאשם, שהיה לבוש בגדים שחורים, ועל פניו צעיף בצבע אפור-שחור. הקצין פארס זיהה מספר מתפרעים רעולי פנים רצים לכיוונו, הוא תפס את הנאשם מבינהם, אחז בחולצתו, והפילו ארצה, במטרה לעוצרו. הנאשם התנגד למעצרו, תקף את הקצין, בין היתר, בכך שהיכה אותו באגרוף בפנים, בכוונה להכשילו בתפקידו, ולבסוף הנאשם נעצר, בסיוע של שוטרים נוספים.

כתוצאה מהאירוע וממעשיו של הנאשם, נגרמו לשוטרי פארס כאבים בפנים ובצוואר, שפשוף שטחי בשורש כף היד ימין, נפיחות קלה כמפורט בכתב האישום, והוא נזקק לטיפול רפואי.

ראיות לעונש -

ב"כ המאשימה לא הגישה ראיות לעונש.

ב"כ הנאשם הגיש מכתב המלצה אודות הנאשם (נ/1) מכתב מכבוד הכומר של הכנסיה הלטינית.

כמו כן, העיד הסניגור את אמו של הנאשם ומעסיקו לשעבר כעדי אופי.

תסקיר שירות המבחן -

שירות המבחן ערך תסקיר מפורט ביחס לנאשם, סקר את קורות חייו, את רקעו האישי, ציין כי מדובר בצעיר בן 23, המתגורר עם משפחתו בשפרעם, אשר מסר לשירות המבחן, כי הוא עובד כטבח במסעדה בשפרעם (לא הוצג אישור על כך).

שירות המבחן מציין כי הוא מכיר את הנאשם מתיק המעצרים (בתיק זה), שם ניתן צו פיקוח. במסגרת המעקב והשיחות איתו, באותה מסגרת, התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מביע תחושות אמביוולנטיות. מחד, הוא מבין את החשיבות לשמירה על החוק, אך מאידך, חש עוינות ורדיפה מצד גורמי אכיפת החוק.

יוער, כי במסגרת צו פיקוח מעצרים, שולב הנאשם בשיחות פרטניות, מעקביות בשירות המבחן, אך עקב בקשתו, הפגישות צומצמו, מאחר וטען כי הוא לא חש צורך בטיפול פרטני, כי הוא מקבל את צרכיו הרגשיים במסגרת הדתית ממנה הוא מגיע.

בהתייחסותו לנסיבות ביצוע העבירה, חזר הנאשם על טענת ההגנה שלו, כאילו פסע ברחוב, בתמימות, על מנת להתאווור, הבחין בהתקהלות, חש סקרנות, וניגש לאותו איזור התקהלות, וכאשר פנה לחזור הביתה, נתפס על ידי אותו קצין שהפיל אותו ארצה, ואזק אותו. הוא חש מפוחד, ומתוך רצון להתגונן, תקף את אותו קצין משטרה.

באשר להיותו רעול פנים, חזר וטען, כי הולך רגל שחלף במקום, הושיט לו צעיף, בטענה שיש גז מדמיע, וכדאי לו לשים את זה על פניו.

שירות המבחן מבהיר, כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו, והביע אך צער מילולי על הסתבכותו, מתוך חישובי "עלות תועלת" בשל ההליך המשפטי.

עוד צוין, כי הנאשם נטה להביע עמדה קורבנית, וטען לחוסר הגינות של השוטרים כלפיו, תוך שהוא מתקשה למסור מידע הנוגע לרמת מעורבותו בהתקהלויות שהתרחשו באותו אירוע, כאשר היו מהומות ברחבי הארץ.

שירות המבחן זקף לזכות הנאשם את נכונותו לשתף פעולה, במסגרת צו הפיקוח, אך חזר והדגיש את עמדתו הקורבנית

באשר לנסיבות הסתבכותו בביצוע העבירות.

שירות המבחן התרשם מנטייתו של הנאשם למסור מידע סלקטיבי, תוך שהוא מתאמץ להציג מצג מתפקד, במחיר של טשטוש ומסירת מידע לא ברור.

עוד הודגש, כי הנאשם לא ערך התבוננות ביקורתית על התנהלותו פורצת הגבולות, ולהתרשמות שירות המבחן, הוא נעדר תובנה אמיתית לגבי חומרת מעשיו.

להתרשמות שירות המבחן, הצהרותיו בדבר נכונותו לטיפול, מגיעות ממקום מרצה, וכאמור משיקולי רווח והפסד, לצרכי ההליך, הן אינן משקפות נכונות אמיתית לתקן את דפוסי התנהגותו המכשילים.

לאור כל אלה, סבור שירות המבחן, כי הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד קיים.

בסופו של יום, מסכם שירות המבחן וקובע כי אין ביכולתו להמליץ על ענישה טיפולית-שיקומית בעניינו של הנאשם.

טענות הצדדים -

ב"כ המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות אותן ביצע הנאשם, תוך מתן דגש מיוחד לנסיבות העבירה, שסיכנו את שלומם של השוטרים, פגעו בסדר הציבורי, ובערכי שלטון החוק.

היא הפנתה לפסיקה, אשר הדגישה את הצורך להעניק משקל משמעותי לשיקולי ההרתעה ורכיב הרתעת הרבים, וכן שיקול הגמול, נוכח הצורך להגן על ערכים מוגנים אלה, ועל גורמי אכיפת החוק, אשר עשו ועושים ימים כלילות בפעולות ביטחוניות, במיוחד באותם ימים של מבצע שומר החומות, והמהומות שהיו ברחבי הארץ.

ב"כ המאשימה עתרה לקבוע מתחם שנע בין 12 ל-24 חודשים, ובשים לב למכלול השיקולים הרלוונטיים, עתרה לקבוע את עונשו של הנאשם באמצע המתחם, כלומר, 18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

ב"כ הנאשם הדגיש, כי מדובר בהתפרעות שהיה בה מספר מועט יחסית של אנשים, הנאשם הורשע בעבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין שהינה עבירת עוון, ולא בעבירה לפי סעיף 155 שהינה עבירת פשע, או עבירה לפי סעיף 157, החמורה ביותר.

לעמדתו, יש להבחין בין סוגים שונים של התפרעות, ונוכח ההרשעה בעבירה הפחותה, יש לגזור מכך עונש מתון יותר. עוד טען, כי מדובר בהתפרעות שארכה מספר דקות, המשתתפים לא היו חדורי מטרה, כלשונו, והתפזרו מהר מאוד לאחר הפעלת אמצעים לפיזור הפגנות.

נטען, כי בכתב האישום בו הורשע הנאשם, לא נטען כי הנאשם קרא קריאות גזעניות לעבר השוטרים, או נקט במעשה אקטיבי של יידי אבנים או זיקוקים לעבר השוטרים, וגם לא נטען בו שההתפרעות הספציפית הטילה אימה על הציבור, לא עברו באותה עת בכביש נהגים, ועל כן, סבור הסניגור, כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים, הינה במדרג הנמוך.

בכל הנוגע לעבירה של תקיפת שוטר, טען הסניגור, כי קצין המשטרה תפס את הנאשם, הפילו ארצה, ורק אז תקף אותו הנאשם בכוונה להכשילו, אין המדובר בתקיפה מתוכננת אלא באקט ספונטני, וכמו כן, יש להתחשב בכך שהקצין

עצמו, מסר שכדי להשתלט עליו היכה אותו. גם כאן, סבור הסיגור שמידת האשם של הנאשם אינה גבוהה.

הסיגור הפנה לפסיקה ולנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, להיותו של הנאשם עצור תקופה מסוימת, לאחר מכן נתון באיזוק אלקטרוני, ובשלב מתקדם יותר מעצר בית, כל זאת מבלי שהנאשם הפר את התנאים.

לעניין גזירת העונש בתוך המתחם, ביקש הסיגור, מעבר להתחשבות בנתונים רלוונטיים לעניין זה, להתחשב בטענה שנטענה גם עובר להכרעת הדין, שההכרזה על פיזור ההפגנה לא הייתה תקינה, ולכן השליכה על מעצרו של הנאשם, שלטענת הסיגור היה לא חוקי. לדבריו, הדבר משליך על התנהגות רשויות האכיפה, וכלשונו "חוק צריך לכבד".

לבסוף, טען הסיגור, כי עונשו של הנאשם צריך להיות לכל היותר עונש שירוצה בעבודות שירות.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם טען שהצטער על מה שעשה, וביקש שבית המשפט יתחשב בו.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מעשיו של הנאשם, פגעו בערכים חברתיים מוגנים של ערכי שלטון חוק והסדר הציבורי, שמירה על חיי אדם, שלום ובטחון.

המעשים הם בעלי חומרה יתרה, שעה שבאותה תקופה התמודדה המדינה, עם אלימות והתפרעויות המונים אלימות ברחבי הארץ, על רקע אידיאולוגי, נוכח מבצע "שומר החומות", כאשר במסגרת ההתפרעויות האלה, הייתה סכנה ישירה וממשית לחיי אדם.

אבקש להפנות לדברים שנקבעו בבית המשפט העליון בעניין זה, בע"פ 901/22 **מדינת ישראל נ' אסוד** (2022), המפנה לשלל אסמכתאות קודמות בנושא:

"בית משפט זה עמד לא אחת, על החומרה הגלומה בעבירות התפרעויות המונים, כאשר בנסיבות סכנה ישירה וממשית לחיי אדם, ואף עלולות להוביל לפגיעות רציניות בגוף ורכוש. לפיכך נקבע, כי יש לנקוט במדיניות ענישה אשר תרתיע ותרסן התפרעויות העלולות לסחוף המון רב ולצאת מגדר שליטה" (ע"פ 7211/04 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 10 לפסק דינה של השופטת א. פרוקצ'יה (13/3/06). עמד על כך בית משפט זה בפרשה אחרת: התפרעויות של המונים בכלל, ועל רקע לאומני בפרט, צריכות לזכות לתגובה עונשית קשה וכואבת, יהיה מוצאם של המתפרעים אשר יהיה, כך נוהגת מדינת חוק וכך זכאים לצפות כל הבאים בשעריו של בית המשפט" (ע"פ

עמוד 4

2285/05 מדינת ישראל נ' חמד, פסקה 7 (5/12/05).

כפי שנקבע בהכרעת הדין, הנאשם השתתף בהתפרעות אלימה ואסורה על רקע לאומני, כאשר ממנה ידו הפורעים, אבנים וזיקוקים לעבר השוטרים, תוך יצירת סיטואציה מסכנת חיים, והשמעת קריאות לאומניות, ותוך הפרת השלום והסדר הציבורי (ראו עמ' 3 - 5 להכרעת הדין).

הנאשם לא היה עובר אורח תמים במקום כפי שטוענת ההגנה, אלא כפי שנקבע בהכרעת הדין (בעמ' 7) שם התייחס בית המשפט לטענה כי עבר באקראי במקום:

"מחומר הראיות עולה באופן ברור וחד משמעי כי הנאשם נטל חלק פעיל בהתפרעות, הקצין פארס תיאר כיצד הנאשם נטל חלק בהתקהלות האסורה והאלימה, והיה חלק מקבוצת רעולי פנים, אשר רצו לעברו, והיו אותה החבורה שזרקה אבנים, ירתה זיקוקים, והתפרעה במקום, עוד ציין כי הנאשם היה אלים מאוד (עמ' 17 בש' 26-34). תיאור דומה על התנהגותו האלימה של הנאשם ומהלך האירוע עלה גם מעדויותיהם של השוטרים רושדי ופרץ (עמ' 37 בש' 14-20, ובעמ' 42-44)..."

בשים לב לממצאים עובדתיים אלה, ולמכלול נסיבות האירוע, הפגיעה בערכים המוגנים הינה במידה גבוהה.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

בע"פ 3253/19 אבו חמוס נ' מדינת ישראל (24.6.2020) - דובר בנאשם שנטל חלק בהתפרעות רבת משתתפים, יידה לעבר שוטרים שנכחו במקום לפחות 4 אבנים, בצוותא עם אחרים יורה זיקוקים לעבר כוחות בטחון. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של מעשה רשלנות בחומר נפץ, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל. הנאשם ערער על הכרעת הדין וגזר הדין, אך בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ענ"פ (חיפה) 43700-03-22 מדינת ישראל נגד פלוני (קטין) (8.12.22) - באותו מקרה דובר בקטין, אשר הורשע בעבירות של התפרעות, הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות וכן עבירה בתיק שצורף של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית. נסיבות אותו התיק התרחשו גם הן בעיצומו של מבצע "שומר החומות", הנאשם השתתף בהתפרעות, יידה שתי אבנים לעבר שוטרים, אשר עמדו במרחק של מעל 50 מטר ממנו, זאת תוך שמתפרעים אחרים ששהו סמוך אליו, זורקים אבנים נוספות לעבר שוטרים, והכל בצוותא חדא עימם. בית משפט לנוער הטיל על הנאשם 4 חודשי מאסר על תנאי לצד עונשים נלווים. בית משפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש וקבע את עונשו **על 12 חודשי מאסר בפועל**, לצד יתר רכיבי הענישה, תוך שמציין כי על אף שמדובר בקטין שעברו נקי, העבירות בהן הורשע הן חמורות וביתר שאת כאשר בוצעו על רקע מצב ביטחוני קשה שפקד את המדינה.

עפ"ג (חיפה) 26998-04-22 מדינת ישראל נ' מיאתב אבו היג'א (9.5.2022) - באותו מקרה דובר על מי שהורשע על פי הודאתו בעבירות של התפרעות, ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, היזק בזדון ואיומים. המעשים התרחשו בעיצומו של מבצע "שומר חומות", כבעניינו. הנאשם נטל חלק בהתפרעות המונית בכניסה הראשית לטמרה, במהלכו יידו אבנים לעבר שוטרים וניידות משטרה, שרפו צמיגים וחסמו כביש. הנאשם יידה אבנים בצוותא עם מתפרעים אחרים לעבר שני השוטרים, וכן לעבר הניידת כשהשוטר השלישי ישב בתוכה במושב-הנהג, ממרחק של כעשרים מטרים, כשהוא

רעול פנים. חלק מהאבנים שאותם יידו הנאשם וחבריו פגעו בניידת. הנאשם ברח מהשוטרים, וכאשר נתפס, התנגד באופן אלים למעצרו, קילל את השוטרים, ירק ואיים עליהם. נגרם נזק לשוטרים ולרכוש. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 8-24 חודשי מאסר והטיל על הנאשם עונש של 8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי דכאן, **קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש**, תוך שנקבע, כי אין הלימה בין חומרת מעשיו של הנאשם, לעונש המקל שנגזר עליו. צוין, כי **לכל הפחות על מתחם הענישה להתחיל ב-12 חודשי מאסר בפועל**. בסופו של יום, הכפיל בית המשפט את עונשו של הנאשם והעמידו על **16 חודשי מאסר בפועל**, וזאת לאחר שהודגש כי העונש יוחמר במידה מתונה, אך ורק, מהטעם שאין ערכאת הערעור ממצה את הדין.

עפ"ג (חיפה) 26952-04-22 **מדינת ישראל נ' נדים אנטקלי** (09.05.2022) - הנאשם נדון ל-8 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו, בהתאם להודאתו, בשלוש עבירות של התפרעות, ושלוש עבירות של הפרעה לשוטרים בנסיבות מחמירות. אף במקרה זה בוצעו המעשים על רקע מבצע "שומר חומות", כאשר הנאשם השתתף בהתפרעויות אלימות בעיר עכו, יידה אבנים לעבר שוטרים. כמו כן, בהתפרעויות שבהן השתתף המשיב נזרקו אבנים נוספות על שוטרים, גם באמצעות רוגטקות, נחסם כביש באמצעות עצים שהונחו והוצתו, והוצתה דלת כניסה למלון. **בית המשפט המחוזי דכאן קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשו של הנאשם על 14 חודשי מאסר בפועל**.

עפ"ג (חיפה) 26975-04-22 **מדינת ישראל נ' אחמד שמוך** (12.5.2022) - הנאשם נדון ל-7 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו, על פי הודאתו בעבירות של התפרעות והפרעה לשוטרים בנסיבות מחמירות. באותו מקרה, שהתרחש על רקע מבצע "שומר חומות", השתתף הנאשם בהתפרעויות אלימות בעכו, במסגרתן יידה אבנים לעבר שוטרים. כמו כן, בהתפרעות שבה השתתף המשיב נזרקו אבנים נוספות על שוטרים. **בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והעמיד את עונשו של הנאשם על 12 חודשי מאסר בפועל**.

ת"פ (שלום חיפה) 36148-05-21 **מדינת ישראל נ' ג'מאל שבאט** (14.07.2022) - הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, הפרעה לשוטרים בנסיבות מחמירות, התפרעות בצוותא חדא עם אחרים ועבירה של מעשה פיזיות ורשלנות. על רקע מבצע "שומר חומות", נטל הנאשם חלק בהתפרעות בסמוך לצומת הראשית בכפר נחף, במסגרתה השליכו המתפרעים בקבוקי תעבורה וירו זיקוקים לעבר כוח משטרה שנכח במקום. בנוסף, המשתתפים בהתקהלות הציתו פחים וגלגלו אותם לעבר כוח המשטרה. הנאשם עודד מתפרעים אחרים לזרוק אבנים, קרא "אללה הוא אכבר", וירה זיקוקים ישירות לעבר כוח המשטרה, כשהוא רעול פנים, במטרה להפריע לשוטרים. בהמשך, התנגד באופן אלים למעצרו וגרם נזק לשוטר שנחבל במרפקו במהלך ההתנגדות למעצר. על הנאשם הוטלו **16 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

ת"פ 9143-06-21 **מדינת ישראל נ' מועתז בלאה ואח'** (3.11.22, ו-1.2.23) - הנאשמים הורשעו בעבירות של התפרעות, הפרעה לשוטרים בנסיבות מחמירות ומעשי פיזיות ורשלנות בצוותא עם אחר בגין מעורבותם בהתפרעות על רקע מבצע שומר חומות. הנאשמים עמדו יחד במרחק של עשרות מטרים מהשוטרים, כשהם רעולי פנים וירו לעברם זיקוקים. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל והטיל על כל אחד מהנאשמים **13 חודשים מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין):

בהתאם לממצאים שנקבעו בהכרעת הדין:

הנאשם נטל חלק בהתפרעות אלימה ואסורה, שהייתה חלק מהתפרעויות והפרות הסדר האלימות ברחבי הארץ, על רקע לאומני גזעני, שכלל תקיפות כוחות המשטרה והביטחון.

על מנת להקשות על זיהויו, הוא היה רעול פנים, פניו היו עטופות בצעיף, נדחתה טענתו כאילו עובר אורח נתן לו את הצעיף, מפאת הגז המדמיע שנזרק למקום.

הקצין והשוטרים שהיו במקום וביקשו לפזר את ההמון, הבחינו בו כשהוא בתוך חבורה פעילה, שממנה יודו אבנים, נורו זיקוקים, הוא ניסה לנוס מהמקום.

קצין משטרה שהבחין בנאשם, דלק אחריו, הפילו ארצה, הנאשם תקף את הקצין בכך שהיכה אותו במכת אגרוף בפניו, היכה אותו בידיו וברגליו, והמשיך להתנגד למעצרו באלימות, גם כשהובא לניידת.

השוטר הפעיל על הנאשם כוח והיכה בו כדי לרסנו, ולהשתלט עליו, כדי לעוצרו.

כאשר הנאשם היה כבר עצור ואזוק, הקצין לא הפעיל עליו כוח, ואולם הנאשם המשיך להתנהג באלימות, גם לאחר שנעצר עד לניידת ובתוכה.

לקצין נגרמו פציעות כמפורט בתעודה הרפואית שהוגשה ת/3, וכפי המפורט בכתב האישום ובהכרעת הדין.

נדחו טענותיו של הסניגור המלומד, הנוגעות לחוקיות פיזור של ההתקהלות האלימה (ראה עמודים 4 - 6 להכרעת הדין), נדחתה טענת הנאשם כאילו קצין המשטרה תקף אותו שלא כדין (ראה עמודים 8 - 12 להכרעת הדין).

כאמור, הנאשם נכח במקום שלא בתמימות, ואני מפנה בעניין זה לרקע לאותן התקהלויות והתפרעויות אסורות, ההתרחשויות האלימות כלפי כוחות הביטחון, הכל כפי שנקבע בהכרעת הדין, וכפי שצוין גם בכתב האישום.

אשר להגעה אקראית למקום, טענה זו לא התקבלה בהכרעת הדין, אך כפי שהובהר בה, אין נפקא מינה מהי סיבת ההגעה לזירת ההתפרעות. גם אם אדם מגיע להתפרעות והפרת סדר באופן אקראי, אך נשאר יחד עם ההמון הפורע, נתפסת נוכחותו כמזדהה עם המטרה המשותפת לכל המתפרעים, ואני מפנה בהקשר זה, לפסיקה שצוטטה בעמודים 6 ו-7 להכרעת הדין; וללשונה המפורש של הוראת סעיף 152 לחוק העונשין סיפה, המתייחסת למי "שמשתתף בהתפרעות" שבה החלו לבצע את מטרתה בהפרת השלום והסדר.

לא בכדי, כאשר קרא לו קצין המשטרה לנאשם לעצור, נס הנאשם מפני השוטר, כשהוא רעול פנים, וגם כאשר נעצר על ידי השוטר, הפגין תעוזה רבה, בכך שהתנגד באלימות למעצרו, והיכה את הקצין בפניו, דבר שחייב את הקצין להפעיל כוח מרסן.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, מידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנוהגת בעניינים דומים אלה, אשר קוראת להלום את חומרת המעשים ואת פגיעתם הרעה בכלל הציבור, נסיבות ביצוע העבירה, ובשים לב לתקיפת הנאשם את קצין המשטרה בנסיבות מחמירות, נקבע בזאת מתחם עונש הולם שנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין):

הנאשם בן 23, רווק, נעדר עבר פלילי, נלקחו בחשבון דבריהם של עדי האופי שהעידו לטובת הנאשם, בדגש על דברי האם וכב' הכומר שדיברו בשבחו של הנאשם.

נלקחו בחשבון העובדה שמדובר בצעיר נורמטיבי, אשר עובד למחייתו, מנהל אורח חיים יצרני ותקין.

לצד זאת, לא ניתן להתעלם מהאמור בחוות דעתו המקצועית של שירות המבחן, לכך שהנאשם נטל אמנם חלק קטן בפגישות טיפוליות, אך מצומצם, ולצד הצהרותיו המילוליות, לא נטל אחריות על מעשיו, עשה חישובים של עלות תועלת, הציג את עצמו כקורבן, לא עשה חשיבה ביקורתית עם עצמו, לא הבין שנטילת חלק בהתפרעות אלימה שבה שותפיו להתפרעות מיידים אבנים וחפצים נוספים לעבר השוטרים, שיש בהם כדי לסכן אדם, לא הפנים שמעשה כזה הוא מעשה מתריס כלפי ערכי שלטון החוק והסדר במדינה, הפגין מידה רבה של סיכון ונטילת חלק בהתפרעות, נמלט מקצין משטרה שהורה לו לעצור, ולכשנעצר, לא היסס לתקוף אותו במכת אגרוף לפניו.

העונש המתאים (סעיף 40ד (2) לחוק העונשין):

בשים לב לאופי העבירה המרכזי בה הורשע הנאשם, נטילת חלק בהתפרעות האלימה האסורה, שביסודה מניע אידיאולוגי מובהק, נוכח הסיכון המוכח שיש לציבור בכלל ולאנשי הביטחון בפרט, מפני התקהלויות אסורות ואלימות כאלה, במיוחד כשהן על רקע אידיאולוגי, ובשים לב לצורך לכלול בענישה שיקולי הרתעת היחיד, והרתעת הרבים (סעיפים 40 ו-40א לחוק העונשין), יש להטיל עונש מוחשי ומרתיע, הכולל רכיב של מאסר לריצוי בפועל.

אני מפנה בהקשר זה, להנחייתו של בית המשפט המחוזי דכאן, במסגרת עפ"ג (חיפה) 26998-04-22 **מדינת ישראל נ' אבו היג'א** (9/5/22), שם מבהיר בית המשפט המחוזי, באופן שלא משתמע לשתי פנים, כיצד צריכה להיראות ענישה של פורעי סדר כדוגמת הנאשם:

"סבורים אנו כי אכן באה שעתו של השינוי וכי עת לפעול להחמרת מדיניות הענישה כך שזו תהלום את חומרת המעשים ואת פגיעתם הרעה, תטמון בחובה מניעה (המושגת על ידי סילוק הפורעים מרחובות ישראל לתקופה ממושכת), ותביא להרתעה אמיתית, הן כלפי הפורע שעומד לדין (יהא מוצאו אשר יהא) והן כלפי פורעים פוטנציאליים, וכאלה למרבה הצער רבים המה..."

על מערכת אכיפת החוק לסייע בערכי קדושת החיים, שלמות הגוף והרכוש, עליה לסייע בשימור וביצירת תחושת הביטחון בקרב חברי הציבור, עליה לתרום תרומתה בשימור ריבונות המדינה וערכי שלטון החוק ולהגן על מי שעוסקו בבטחון הציבור ושמירה עליו.

הדרך לעשות כן, היא על ידי הטלת עונשים הולמים, עונשים אשר יהא בהם כדי לשדר מסר ברור וחד, מסר של גינוי והסתייגות מהמעשה, עונשים אשר יהא בהם כדי להרתיע הרתעת אמת. מדינה חפצת חיים חייבת להגן על ריבונותה, על סמלי שלטונה ועל כוחות אכיפת החוק שלה מפני פגיעה ומפני קריאת תיגר אלימה..."

על העונשים להיות כאלה שייצרו הרתעה אמיתית, כאלה שיעוררו פחד ויראה, אשר יהיה בהם כדי להביא את השוקל "להיגרר" "להשתתף" או ליזום התפרעויות אלימות, לשקול היטב את כדאיות המעשה. רק עונשים הנמדדים בתקופות מאסר ארוכות, יוכלו לייצר הרתעה שכזו".

אכן, ההתפרעויות שהתרחשו עובר למבצע "שומר החומות", אינן עוד התפרעויות, מדובר באחד מאירועי הפרות הסדר, הקשים ביותר שהמדינה ידעה מזה שנים, במסגרתו קמו עליה אזרחיה שלה, בשר מבשרה, לכלותה, תוך הפגנת אלימות, חסרת מעצורים כלפי כוחות הביטחון.

כפי שראינו בפסיקה, ברוב המקרים, מדובר באזרחים נורמטיביים, אשר ביום פקודה, לא בחלו בנקיטת אמצעים אלימים, כנגד שלטון החוק וכוחות הביטחון, מתוך מניעים אידאולוגיים. על כן, וכפי שקובעת פסיקת בית המשפט העליון, באירועים דומים, חייב בית המשפט, להטיל על המשתתפים באירוע כזה והמזדהים עם מטרותיו, ענישה מוחשית ומציבת גבולות - ידע הפרט וידעו הרבים, כי בתי המשפט לא יחשו, אל מול קריאות תיגר על שלומה וביטחונה של המדינה ושל כלל אזרחיה, והם יתנו את הדין על מעשיהם.

אשר על כן, בשים לב לכל הנימוקים דלעיל, יש לגזור על הנאשם עונש של מאסר בפועל שיהא בו לבטא הלימה ראויה המתיישבת עם כל השיקולים האמורים.

אך נוכח מכלול נסיבותיו של הנאשם והיותו נעדר עבר פלילי, עונש המאסר יהיה בצד הנמוך של המתחם.

כמו כן, יש להטיל על הנאשם עונש מאסר מרתיע ממושך, לבל יחטא בעבירה דומה בעתיד, במיוחד נוכח הסיכון להישנות מפני עבירה דומה, שנמצא כסיכון שהוא שריר וקיים, כך כדברי שירות המבחן.

כמו כן, יש להטיל על הנאשם קנס ופיצוי לשוטרי נפגע העבירה שנפגע כפי שנפגע ממעשי הנאשם.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 12/5/21 ועד ליום 3/6/21.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונש המאסר ביום 1/3/23 בשעה 08:30 במתקן כליאה קישון, לאחר ביצוע הליכי בדיקה ומיון מול שב"ס.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, מיום שחרורו, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתקופת התנאי את אחת העבירות בהן הורשע בתיק זה ו/או כל עבירת אלימות לרבות איומים ויורשע בגינה.

ג. קנס בסך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו.

ד. פיצוי לשוטרי בסך של 3,000 ₪.

הקנס והפיצוי ישולמו ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1/3/23 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, י"ח שבט תשפ"ג, 09 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.